

NKOMs nye målinger bekrefter at Helsedirektoratet kjemper mot virkeligheten

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 17.03.2018

Helsedirektoratets begrunnelse for å nekte leger å skrive ut attester for fritak av smartmålere er uholdbar. Begrunnelsen er enda mye dårligere enn jeg først trodde, og gir NVE støtte i kampen for et mer helseskadelig miljø:

I min [bloggpost 15.3.2018](#) tok jeg for gitt at Helsedirektoratet la konklusjonene i NKOMs nye målerapport fra januar 2018 til grunn ([NKOM 2018](#)), men at Helsedirektoratet ikke hadde forstått hva tallene i den faktisk viser. NKOMs rapport konkluderer nemlig med at strålingen fra målerne de har målt, holder seg godt innenfor de norske grenseverdiene. Men samtidig bekrefter målingene som NKOM gjengir i rapporten, at EMF-Consults målinger er korrekte: De viser at strålingen er langt kraftigere enn Statens strålevern har påstått i sitt lille to-siders "[Stråleverninfo 09/17](#)" fra sommeren 2017: strålingen er langt kraftigere enn WiFi, og den er svakere enn GSM, men sterkere enn fra 3G og 4G mobiltelefoner. (Dessuten kan den ikke slås av.)

NKOMs rapport er forøvrig helt uegnet til å bedømme helserisikoen fra smartmålere, ettersom den ikke sammenholder funnene med biologisk relevante standarder (EUROPAEM 2016, Baubiologie-Maes 2015, Europarådets anmodning, m.fl.). Den analyserer heller ikke hva pulsingen fra målerne skaper av lave frekvenser, og analyserer målere som ser ut til å ha gammel programvare ombord ([bloggpost 15.3.2018](#)).

Men det var altså ikke NKOMs målerapport Helsedirektoratet viste til: meldingen Helsedirektoratet har lagt ut på [sine nettsider](#), viser til nettopp dette skrøpelige "[Stråleverninfo 09/17](#)" - et notat som for lengst er plukket fra hverandre for sine feilaktige og misvisende påstander om strålenivåer ([Fake news fra Strålevernet](#)", [24.08.2017](#)). Og så viser Helsedirektoratet til den gamle [FHI-rapporten](#) fra 2012, laget av et utvalg med en slagside som Titanic.

Helsedirektoratet bygger her sitt hus utelukkende på juss, formaliteter og sandgrunn, og ikke på realiteter: Strålevernets lille "Stråleverninfo" er for lengst tilbakevist som uholdbar og misvisende. FHI-rapporten er ikke noen offisiell norsk utredning, men bare en rapport fra et utvalg med et par ansatte ved Folkehelseinstituttet som prosjektleder og sekretær. Utvalgsrapporten ble ikke norsk helsepolitikk gjennom noe offentlig beslutning eller stillingtagen til konklusjonene, men bare ved en enkel oppsummering og en vurdering der det faktisk heter at man skal treffe tiltak ut fra en føre-var-tankegang når det er vitenskapelig grunnlag for det, formulert negativt slik:

"Vi [Jonas Gahr Støre, helseminister, og Marit Arnstad, statssekretær] mener ... forvaltningen bør ikke gjøre tiltak for å redusere elektromagnetiske felt uten at det er et vitenskapelig grunnlag for at den aktuelle eksponeringen kan være helseskadelig." (HOD, 21.05.2013, ref. 08/5590-)

Dette vitenskapelige grunnlaget er for lengst til stede, selv om det avvist av dette utvalget. Relevant forskning ble ikke vurdert, det ble brukt sirkelargumenter, og man tok tidligere studier med slagside som god fisk (Glomsrød & Solheim 2012). Den historiske utviklingen som har ført til denne utredningstradisjonen er godt beskrevet i flere studier ([bloggpost 15.11.2016](#)). Mye vann har dessuten rent i havet siden 2012, og en rekke nye studier er kommet til (se f.eks. [Kunnskapsstatus v. 1.02](#)). Det har man også forstått i departement og direktorat, selv om man velger å kjøre videre på de formelle argumentene om at "her har vi en politikk, og den må vi følge til en annen foreligger":

I mitt møte med representanter for Statens strålevern, Helsedirektoratet og Helsedepartementet i november 2016 ([bloggpost 25.11.2016](#)), der jeg var bedt om å redegjøre for mitt syn på el-overfølsomhet, reagerte Helsedirektoratets representant etter min framstilling og en liten diskusjon

med å si (sitert etter hukommelsen): "Kanskje vi burde informere legene bedre om mulighetene for el-overfølsomhet?" Han ble stanset av Helsedepartementets mann med følgende argument: "Nei, det er for kort tid siden vi foretok den forrige utredningen. Den kostet oss rundt fire millioner. Vi kan ikke ta en ny slik kostnad allerede nå."

Også dette viser at her styres Helsedirektoratet og vår strålevernpolitikk av interne agendaer og behovet for å holde seg på stødig kurs, og slett ikke av den virkelige verden der ute, der folk blir syke av eksponeringen fra smartmålere og andre kilder.

Hvis Helsedirektoratet vil ta sitt eget standpunkt alvorlig...

Dersom Helsedirektoratet vil sine egne standpunkt og FHI-rapporten på alvor, bør etaten nå snarest utstede forbud mot *cochlia-implantater*. Slike er operert inn hos godt over 1000 personer i Norge, og hver operasjon koster i millionklassen. Dette er "høreapparater" som stimulerer det indre øret (sneglehuset) med ørsmå elektroder som avgir strømstyrker som påvirker nervesystemet. Eller gjør de egentlig det? De kan jo umulig virke dersom Helsedirektoratet skal ta sitt kunnskapsgrunnlag på alvor, for så svake eksponeringer kan jo i følge dette ikke ha noen biologisk effekt!

Det samme kan sies om operasjoner der Parkinsons-pasienter får elektroder operert inn i hjernen for å bedre sin livssituasjon gjennom direkte stimulering: La oss slutte med dette tullet, for det kan jo umulig virke i følge Helsedirektoratets kunnskapsgrunnlag, som går ut på at ingen biologiske virkninger er mulige! Eller mener Helsedirektoratet - i strid med fagmiljøene, enkeltpersoners beretninger, observasjoner, teoretiske studier, lab-studier og befolkningsundersøkelser - at elektromagnetiske felt under grenseverdiene faktisk bare kan ha positive, men *ikke* kan ha negative virkninger?

Kutter man ut fire-fem slike operasjoner, har man spart inn det samme som det vil koste å ta fram en ny - og denne gangen en mer balansert - rapport om kunnskapsstatus for ikke-ioniserende elektromagnetiske felt.

De døve og de med Parkinsons kan jo i stedet få samme tilbud som de som får akutte helseproblemer av eksponering for elektromagnetiske felt under dagens grenseverdier: I stedet for implantater som utnytter at selv meget svake pulser påvirker nervenes signalering, bør disse pasientene behandles med respekt, og gis kognitiv terapi så de kan lære seg å leve med sine lidelser. For deres opplevde forbedringer må nødvendigvis, utfra Helsedirektoratets kunnskapsgrunnlag, skyldes placebo.

En ny uvitenhetens allianse

Strålingen fra smartmålere sprer seg nå overalt. Målerne avgir sterke, lavfrekvente pulser, påvist gang på gang å gi skadelige helsevirkninger. Pulsene har meget lang rekkevidde, og de er sterkere enn signalene fra WiFi og mobiltelefoner. Denne strålingen er i ferd med å bli den ene mest invaderende kilden til elektronisk støy i det moderne liv, og kan ikke slås av.

Kunnskapen om at slike lavfrekvente pulser forstyrrer livet både til mennesker, insekter, fugler, trær og planter - kort sagt alt liv - går langt tilbake, og er framkommet ved alle tenkelige vitenskapelige metoder og med de strengeste krav til vitenskapelig bevisførsel. Den er gjort tilgjengelig i biblioteker over hele verden, den utnyttes i våpenindustrien, i kirurgi, ortopedi, og i biomedisinsk forskning. Men denne kunnskapen fanges ikke opp av Statens strålevern kunnskapsgrunnlag eller av deres grenseverdier. De går ganske enkelt under radaren, fordi man bruker rådgivere med slagside erhvervet gjennom en faghistorie, interesser og måleverktøy som gjør dem blinde.

Hva er responsen på den foreliggende forskningen fra dem som står for utrulling av målerne? De

forholder seg ikke til det, men steller videre med sitt, som om kravene til selvstendig vurdering og utøvelse av samfunnsansvar ikke gjalt.

Guro Grøtterud, seksjonssjef i NVE, har således flere ganger presisert at NVE ikke kan ta stilling til det helsemessige, men må ha en fritaksmulighet. Når hun skal begrunne hvorfor, ender hun på forestillingen om angst (her fra [Energiteknikk.no, 15.03.2018](#)):

– Kunder som mener å oppleve en helseulempe, og kan få denne dokumentert av en lege eller psykolog, skal få unntak. Dette viderefører vi. Det kan finnes situasjoner hvor noen for eksempel opplever en sterk frykt i forbindelse med stråling fra kommunikasjonsenheten, hvor en lege eller psykolog vurderer at fritak er riktig.

Resten av energibransjen, som for eksempel EnergiNorge, følger opp med [støttende artikler](#) der de syns det er på tide at Helsedirektoratet "setter foten ned". De syns ikke de trenger sette seg inn i forskningen, for det har jo NVE og Strålevernet tatt seg av. Og dessuten tror de ikke noe på slikt tøv.

Det store narrespillet

Vi står dermed tilbake i det store narrespillet der alle stoler på hverandre bakover til vi ender i noen (alltid forbausende få) overarbeidede byråkrater som ikke vet noe særlig om saken, men henviser til noen forskere som bare vet noe om sin lille spesialitet - for eksempel statistiske signifikansnivå, og så videre til en antennespesialist som er sjef i WHO og som heller ikke kan noe om det som dette handler om: biologi.

Alfonso Balmori Martínez, en av klodens fremste biologer med skadevirkninger på viltlivet fra mikrobølget stråling som spesialitet, sier det slik (Firstenberg 2017):

"Jeg tenker en del ganger at det vi driver med, er en slags form for blindt langsomt selvmord."

Einar Flydal, 17. mars 2018

Referanser:

Alexander, Jan m.fl.: Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt – en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis, FHI-rapport 2012:3, Folkehelseinstituttet, 2012, <https://www.fhi.no/publ/2012/svake-hoyfrekvente-elektromagnetisk/>

Baubiologie Maes & Institut für Baubiologie + Nachlassigkeit: Baubiologische Richtwerte für Schlafbereiche, Ergänzung zum Standard der baubiologischen Messtechnik SBM-2015, <https://www.baubiologie.de/downloads/richtwerte-schlafbereiche-15.pdf>

Belyaev I et al., EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses, DOI 10.1515/reveh-2016-0011, lastes ned fra <https://www.degruyter.com/view/j/reveh.2016.31.issue-3/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.xml?rskey=BFhF0Q&result=1>, Dansk versjon kan bl.a. lastes ned her: <https://einarflydal.files.wordpress.com/2017/08/europaem-emf-vejledning-dansk-v3-m-bilag-27072017.pdf>

Europaparlamentet. (2011). The potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment (Resolution 1815 final version).

Firstenberg, Arthur: The Invisible Rainbow – A history of Electricity and Life, AGB Press, Santa

Fe, New Mexico, 2017

Flydal, Einar: Kunnskapsstatus: - Menneskeskapt stråling truer livsmiljøet, referanse-samling, 9.8.2016, <https://einarflydal.files.wordpress.com/2016/08/kunnskapsstatusemf-eflydal09082016-v1-02.pdf>

Forvaltning av saker knyttet til stråling/elektromagnetiske felt fra mobiltelefoner og andre innretnings for elektronisk kommunikasjon, HOD, 21.05.2013, ref. 08/5590-, distribuert som epost fra HOD den 21.05.2013

NKOM: Avanserte måle- og styringssystemer, Måling av sendemønster og EMF-eksponering, Januar 2018, https://www.nkom.no/forbruker/elektromagnetisk-stråling/elektromagnetisk-stråling/måling-av-feltstyrke-stråling/_attachment/32312?_ts=161751ce30a

Statens strålevern: «Svak stråling fra smarte strømmålere», Stråleverninfo 09 17, 2 s, 21.08.2017, <https://www.nrpa.no/publikasjon/straaleverninfo-09-2017-smarte-stroemmaalere.pdf>

Glomsrød, Solveig, Solheim, Ida: Helsevirkninger av elektromagnetiske felt, 2012
http://www.felo.no/fileadmin/red/Rapporter/Helsevirkninger_av_elektromagnetiske_felt-_felo_content_download_4761_36728_file_Helsevirkninger_av_elektromagnetiske_felt.pdf.pdf